

<http://maplas.mf.llu.lv>

VIDES FAKTORU IETEKMES VĒRTĒŠANA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS REĢIONĀLĀS
ATTĪSTĪBAS FONDS

EIROPAS SAVIENĪBA

Dr. habil. biol. Imants Liepa

[liepa@cs.llu.lv]

Mg.biol Oskars Zaļkalns

[oskars.zalkalns@dienvidkurzeme.vmd.gov.lv]

Mg.silv. Solveiga Luguza

[solveiga.luguza@llu.lv]

Bc.sc.ing. Raivis Baltmanis

[raivis.baltmanis@gmail.com]

METRUM

LATVIJAS VALSTS MEŽI

Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)

Prezentācijas plāns

- **Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)**
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)
- Prasības
- Metodes loģiskā struktūra
- Metodes loģiskā struktūra I
- Metodes loģiskā struktūra II
- Datu matricas struktūra
- Datu ielāde
- Adekvātās kontroles matrica
- Datu analīze
- Prognostiskais vienādojums
- Rezultāti
- Ietekmes efekts

Dabas faktori:

~ kaitēkļi

~ slimības

~ vējš

~ skrejuguns

~ applūdinājums u.c.

Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)

Prezentācijas plāns

- Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)
- **Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)**
- Prasības
- Metodes loģiskā struktūra
- Metodes loģiskā struktūra I
- Metodes loģiskā struktūra II
- Datu matricas struktūra
- Datu ielāde
- Adevātās kontroles matrica
- Datu analīze
- Prognostiskais vienādojums
- Rezultāti
- Ietekmes efekts

Antropogēnie faktori:

~ piesārņojums

- ķīmiskais

- elektromagnētiskais

~ rekreācija

~ mežsaimnieciskie pasākumi

- nosusināšana

- meža izmantošana (cirtes, pievešana)

- mēslošana u.c.

Prasības

Prezentācijas plāns

- Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)
- **Prasības**
- Metodes loģiskā struktūra
- Metodes loģiskā struktūra I
- Metodes loģiskā struktūra II
- Datu matricas struktūra
- Datu ielāde
- Adevātās kontroles matrica
- Datu analīze
- Prognostiskais vienādojums
- Rezultāti
- Ietekmes efekts

Vienotai metodei jāatbilst:

- ~ visu faktoru specifikai
- ~ koku sugu bioloģiskajām īpatnībām
- ~ augšanas apstākļu daudzveidībai
- ~ īstenošanas vienveidībai un vienkāršībai
- ~ vērtējuma rezultātu salīdzināmībai
- ~ vērtējuma rezultātu izpausmei saimnieciskās vienībās
- ~ iespējai atsegt faktoru ietekmes struktūru un dinamiku

Metodes loģiskā struktūra

Prezentācijas plāns

- Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)
- Prasības
- **Metodes loģiskā struktūra**
- Metodes loģiskā struktūra I
- Metodes loģiskā struktūra II
- Datu matricas struktūra
- Datu ielāde
- Adevātās kontroles matrica
- Datu analīze
- Prognostiskais vienādojums
- Rezultāti
- Ietekmes efekts

Empīriskā informācija

~ vērtējamās audzes parauglaukums PL:

- klasiskā taksācija,

- uzskaites koku UK ($20 \leq n$) urbumi,
d un h mērījumi

~ kontroles audze - nav pētāmā faktora ietekmēta, bet ir ar līdzīgu MT, vec. kl., bon. kl., biežību)

- UK (≈ 70) urbumi

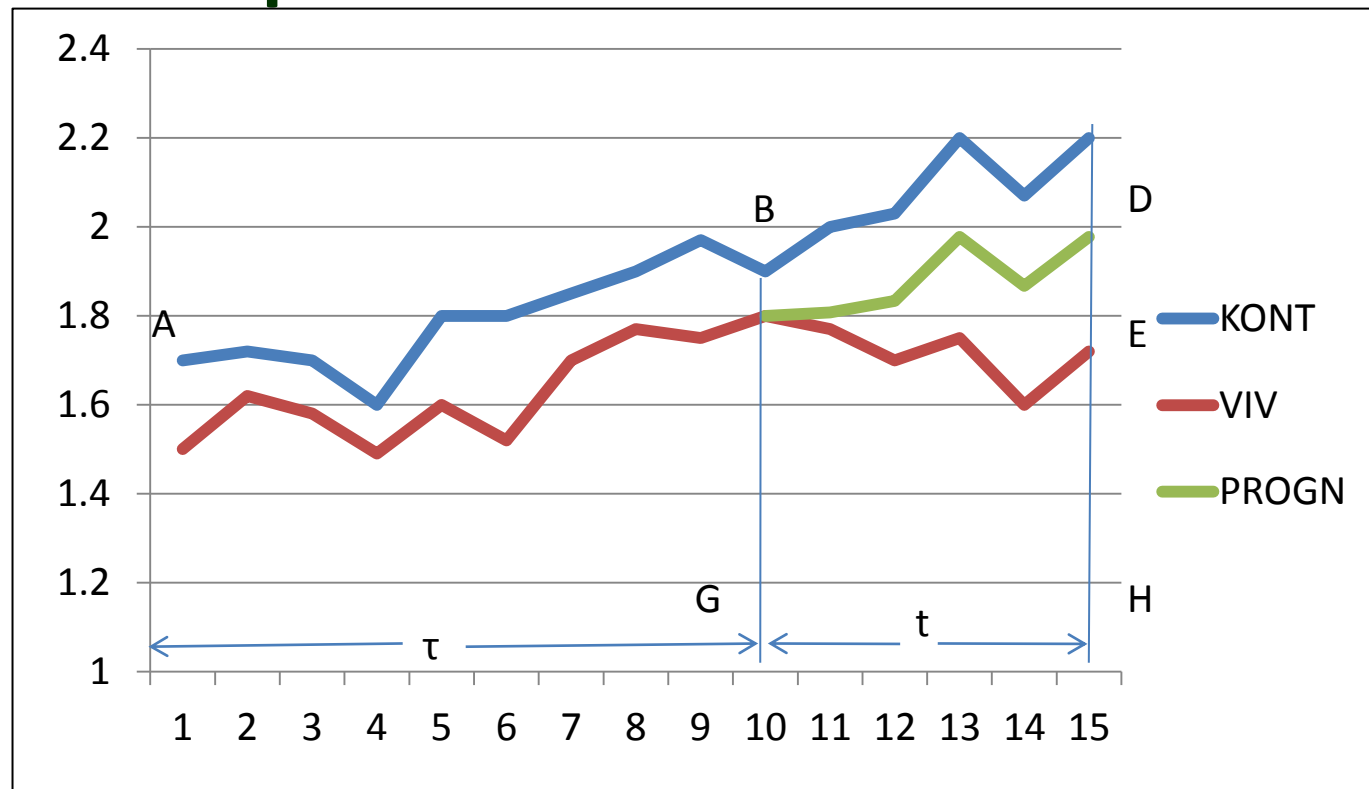
Visu UK izvēle – nejauša, urbšanas virziens – no PL centra, urbšanas dziļums – $t + \tau$

Metodes loģiskā struktūra I

Prezentācijas plāns

- Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)
- Prasības
- Metodes loģiskā struktūra
- **Metodes loģiskā struktūra I**
- Metodes loģiskā struktūra II
- Datu matricas struktūra
- Datu ielāde
- Adekvātās kontroles matrica
- Datu analīze
- Prognostiskais vienādojums
- Rezultāti
- Ietekmes efekts

Principiālā shēma

Metodes loģiskā struktūra II

Prezentācijas plāns

- Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)
- Prasības
- Metodes loģiskā struktūra
- Metodes loģiskā struktūra I
- **Metodes loģiskā struktūra II**
- Datu matricas struktūra
- Datu ielāde
- Adekvātās kontroles matrica
- Datu analīze
- Prognostiskais vienādojums
- Rezultāti
- Ietekmes efekts

Algoritms

~ adekvātā kontrole: $r(j) \geq r(\alpha, \tau)$; m UK;
KONT = $i(\text{vid})$

~ prognostiskais vienādojums: $i(t) = f(\text{KONT})$ -
pakāpes funkcija

~ PL taksācijas rādītāji: D, H, G, N, M, Z(D),
Z(H), Z(M), Z(M)'

~ PL krājas ikgadējais papildus pieaugums -
%, $m^3 \cdot \text{ha}^{-1}$, $m^3 \cdot m^{-2}$

**Programmas īstenošanas piemērs – Raivis
Baltmanis**

Datu matricas struktūra

Prezentācijas plāns

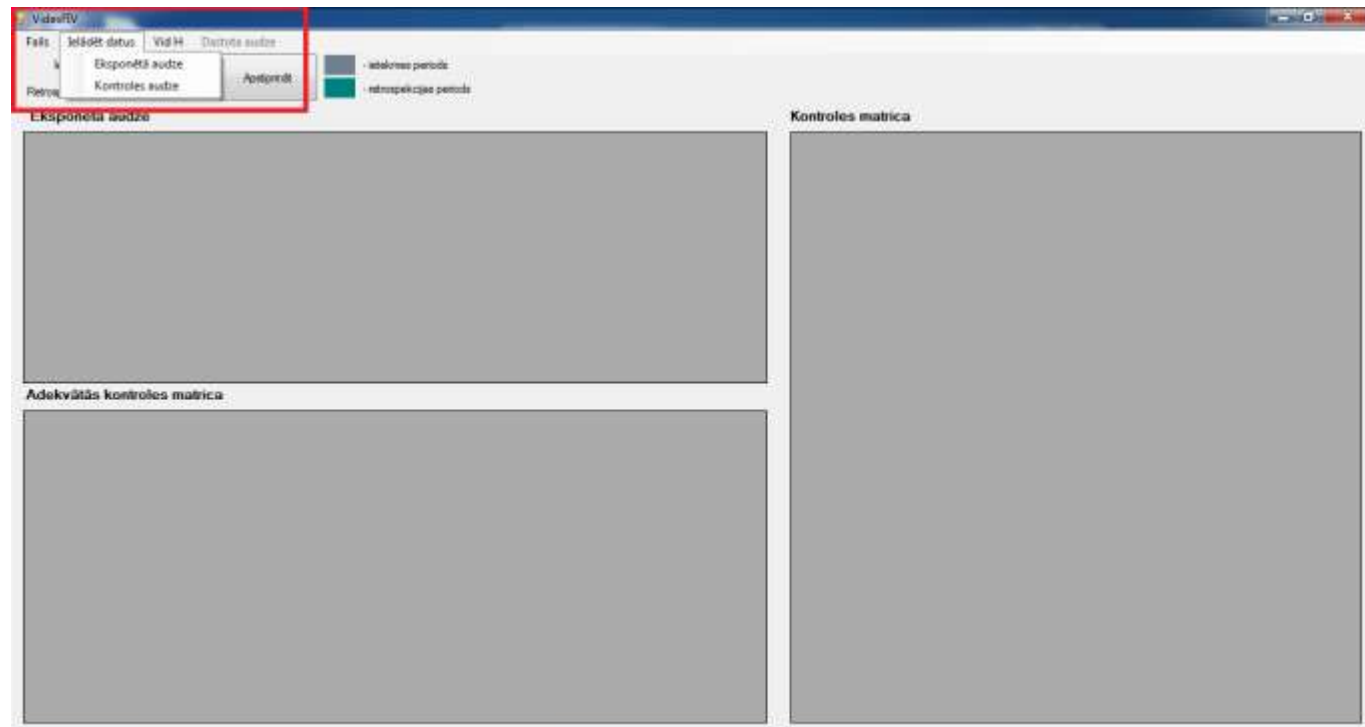
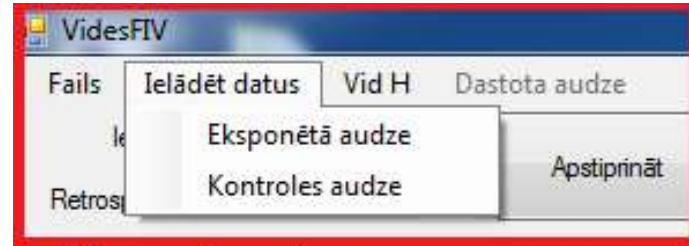
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)
- Prasības
- Metodes loģiskā struktūra
- Metodes loģiskā struktūra I
- Metodes loģiskā struktūra II
- **Datu matricas struktūra**
- Datu ielāde
- Adekvātās kontroles matrica
- Datu analīze
- Prognostiskais vienādojums
- Rezultāti
- Ietekmes efekts

	A	B	C	D	E	F
1		1_PL	2_PL	3_PL	4_PL	5_PL
2	2011	1.745	0.68	1.025	0.71	0.97
3	2010	1.01	0.835	0.8	0.425	0.87
4	2009	1.105	0.57	0.81	0.365	0.77
5	2008	1.33	0.705	0.975	0.675	0.92
6	2007	1.37	0.715	0.88	0.765	0.86
7	2006	1.29	0.29	0.805	0.835	0.66
8	...	...	...	...	...	...
9	H	25.6	21.2	31.4	28.6	24.6
10	d	24.5	22.4	29.7	28	24

Datu ielāde

Prezentācijas plāns

- Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)
- Prasības
- Metodes loģiskā struktūra
- Metodes loģiskā struktūra I
- Metodes loģiskā struktūra II
- Datu matricas struktūra
- **Datu ielāde**
- Adekvātās kontroles matrica
- Datu analīze
- Prognostiskais vienādojums
- Rezultāti
- Ietekmes efekts

Adekvātās kontroles matrica

VidesFIV

Fails: Ielādēt datus | VU: 11 | Dastota audze

Ietekmes periods (gados): 5 - ietekmes periods
 Retrospekcijas periods (gados): 11 - retrospekcijas periods

Apstiprināt

Ekspozētā audze

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	1
2011	1.745	0.68	1.025	0.71	0.97	0.91	0.365	0.715	0.65	0.535	0.7	0.52	0.75	0.365	0.69	0
2010	1.01	0.835	0.8	0.425	0.87	0.575	1.03	0.66	0.805	0.52	0.745	0.72	0.635	0.53	0.685	0
2009	1.105	0.57	0.81	0.365	0.77	0.675	0.865	0.46	0.63	0.685	1.06	0.585	0.8	0.565	0.75	0
2008	1.33	0.705	0.975	0.675	0.92	0.605	0.74	1.045	0.82	0.79	0.87	0.895	1.155	0.47	0.89	0
2007	1.37	0.715	0.88	0.765	0.86	0.495	0.735	0.615	0.93	1.005	0.755	0.865	1.335	0.53	0.58	0
2006	1.29	0.29	0.805	0.835	0.66	0.64	0.425	0.49	1.225	1.445	0.875	0.605	0.475	0.655	0.51	0
2005	0.755	0.43	0.885	0.62	0.765	0.715	0.435	0.785	0.845	1.325	0.765	0.745	0.61	0.635	0.65	0
2004	0.78	0.44	1.055	0.805	0.985	0.85	0.55	0.655	0.75	1.305	1.1	0.955	1.115	0.61	0.695	0
2003	1.075	0.595	0.81	0.73	1.24	0.985	0.78	1.105	0.88	1.475	0.545	0.92	0.855	0.87	0.72	0
2002	1.195	0.75	0.86	0.805	1.13	0.94	0.775	0.715	0.92	1.255	0.925	1.325	0.695	0.815	0.63	0

Adekvātās kontroles matrica

	1	2	8	13	15	16	21	24	31	32	38	42	48	52	53	54
2011	0.48	0.36	1.25	0.435	0.74	0.425	2.135	0.77	0.785	0.765	0.75	2.135	1.035	0.975	3.745	1.55
2010	0.335	0.265	1.05	0.72	0.15	0.49	1.475	0.525	0.645	0.705	0.47	1.42	1.045	0.825	4.03	1.26
2009	0.28	0.39	0.675	0.47	0.115	0.355	1.045	0.92	1.235	0.935	0.405	1.2	0.605	1.195	2.585	0.665
2008	0.25	0.385	0.805	0.61	0.2	0.495	1.425	0.685	1.27	0.68	0.405	1.015	0.925	1.025	2.325	0.62
2007	0.255	0.505	0.9	0.57	0.21	0.215	1.275	0.63	1.155	0.71	0.245	0.615	0.48	0.81	2.245	0.77
2006	0.32	0.305	0.815	0.48	0.245	0.355	1.53	0.36	1.675	0.535	0.425	1.045	0.41	0.83	2.25	0.785
2005	0.335	0.355	1.155	0.615	0.24	0.23	2.135	0.33	1.695	0.625	0.36	0.925	0.44	0.42	2.335	0.945
2004	0.28	0.605	1.06	0.57	0.17	0.1	1.795	0.4	1.585	0.535	0.565	0.83	0.365	0.805	1.265	0.825
2003	0.205	0.84	1.115	0.435	0.14	0.25	1.885	0.265	1.32	0.56	0.84	0.97	0.555	0.595	0.84	1.125
2002	0.24	1.375	0.69	0.8	0.2	0.38	1.83	0.495	1.275	0.735	0.81	0.945	0.53	0.685	0.705	1.15
2001	0.435	1.105	0.485	0.91	0.205	0.385	1.105	0.495	1.445	0.595	0.635	1.7	0.64	1.245	0.26	1.225
2000	0.33	1.25	0.575	0.74	0.215	0.415	1.39	0.32	1.34	1.095	0.485	1.25	0.61	1.15	0.745	1.49

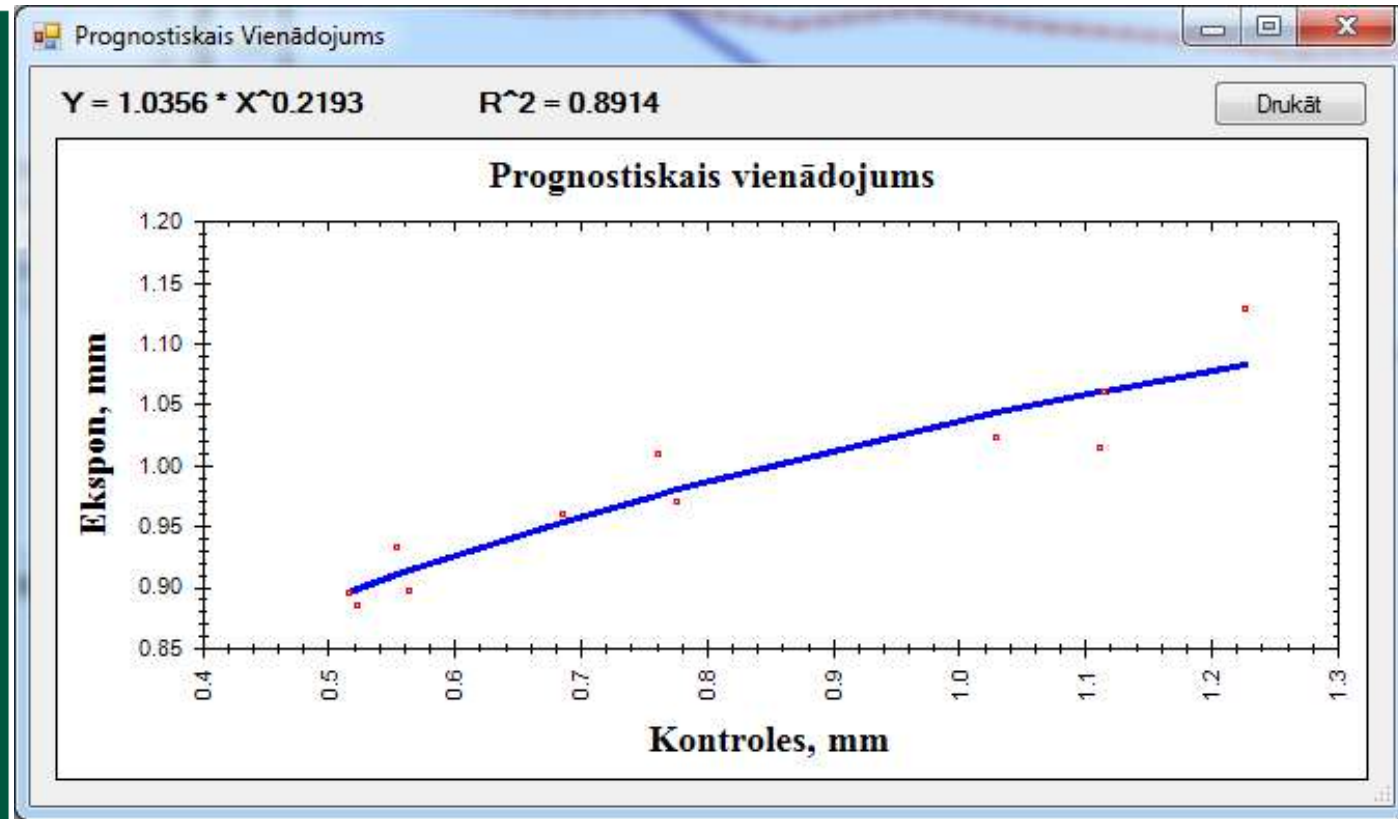
Kontroles matrica

	1	2	3	4	5	7	8	9	11	12	13
2011	0.48	1.865	0.36	0.43	0.345	0.465	1.25	0.93	0.62	1.105	0.435
2010	0.335	1.26	0.265	1.635	0.65	0.385	1.05	0.765	0.33	1.365	0.72
2009	0.28	0.8	0.39	1.3	0.735	0.525	0.675	0.535	0.58	1.37	0.47
2008	0.25	0.83	0.385	1.485	1.08	0.42	0.805	0.735	0.885	1.265	0.61
2007	0.255	0.845	0.505	1.235	0.97	0.315	0.9	0.565	0.585	1.87	0.57
2006	0.32	1.215	0.305	1.155	0.985	0.635	0.815	0.76	0.57	1.74	0.48
2005	0.335	0.63	0.355	1.47	0.995	0.34	1.155	0.66	0.79	2.15	0.615
2004	0.28	0.215	0.605	1.185	0.9	0.375	1.06	0.635	0.56	2.285	0.57
2003	0.205	0.17	0.84	0.905	0.825	0.175	1.115	0.35	0.66	1.905	0.435
2002	0.24	0.4	1.375	0.915	0.835	0.295	0.69	0.515	0.7	2.245	0.8
2001	0.435	0.37	1.105	0.815	0.66	0.3	0.485	0.4	0.59	2.72	0.91
2000	0.33	0.5	1.25	1.09	0.845	0.62	0.575	0.375	0.765	2.72	0.74
1999	0.42	0.365	1.14	1.215	1.135	0.39	0.515	0.495	0.845	2.095	1.37
1998	0.535	0.36	1.58	1.585	0.85	0.415	0.59	0.525	0.115	1.99	1.18
1997	0.41	0.67	1.23	0.94	1.06	0.29	0.875	0.42	1.13	2.015	1.015
1996	0.43	0.915	1.515	1.445	1.125	0.345	0.6	0.615	0.96	1.58	0.98
1995	0.25	1.19	1.14	1.795	1.05	0.51	0.955	0.65	1.095	2.145	1.345
1994	0.445	1.67	0.93	1.53	1.07	0.545	1.2	0.955	1.295	1.765	1
1993	0.42	2.155	0.755	1.995	1.515	0.375	1.295	0.965	1.51	1.315	0.9
1992	0.555	1.43	1.045	2.37	0.935	0.34	1.475	1.22	1.545	1.755	0.995
1991	0.365	1.135	1.675	1.62	1.1	0.44	1.69	0.955	2.175	1.655	0.65
1990	0.505	1.215	1.535	1.555	0.95	0.435	1.695	1.17	2.045	1.6	0.34
1989	0.49	1.25	1.53	1.485	0.73	0.695	1.73	1.005	2.885	1.5	0.555
1988	0.295	1.725	1.26	1.8	0.835	0.345	1.84	1.13	2.485	1.26	0.49
1987	0.52	1.49	1.705	1.295	0.805	0.705	1.69	1.045	1.61	1.445	0.585

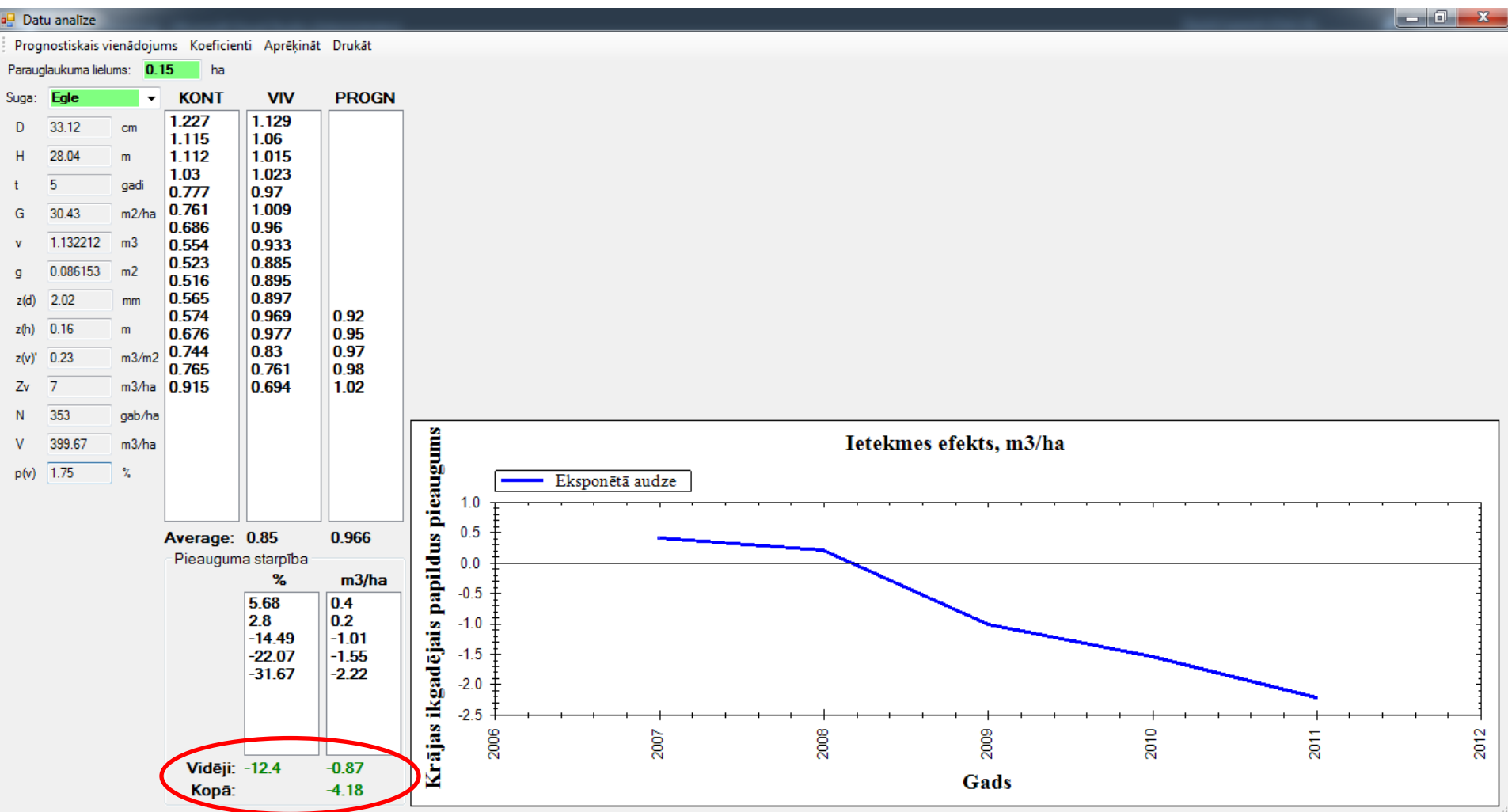
Prognostiskais vienādojums

Prezentācijas plāns

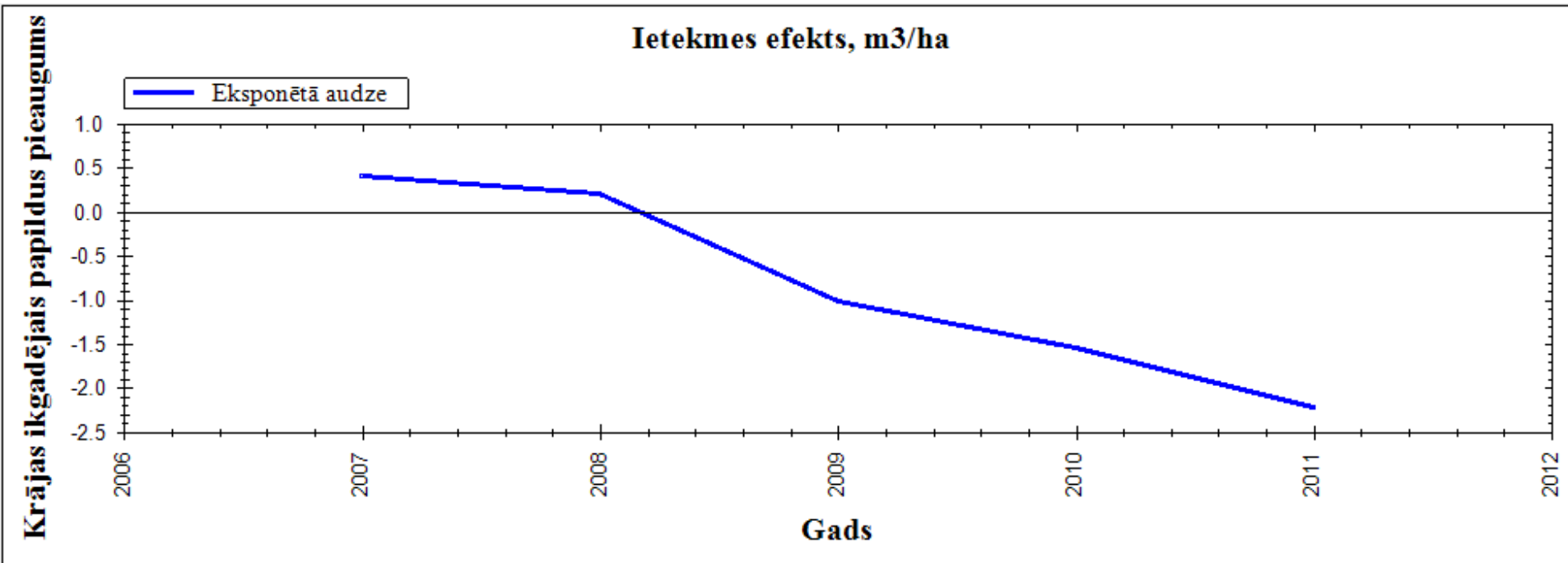
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (1)
- Vērtējamo faktoru daudzveidība (2)
- Prasības
- Metodes loģiskā struktūra
- Metodes loģiskā struktūra I
- Metodes loģiskā struktūra II
- Datu matricas struktūra
- Datu ielāde
- Adekvātās kontroles matrica
- Datu analīze
- **Prognostiskais vienādojums**
- Rezultāti
- Ietekmes efekts

Rezultāti

Ietekmes efekts

Jautājumi?

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS REĢIONĀLĀS
ATTĪSTĪBAS FONDS

EIROPAS SAVIENĪBA

METRUM

LATVIJAS VALSTS MEŽI

Zinātniskais darbs izstrādāts ar ERAF projekta „Meža resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas plānošanas lēmumu pieņemšanas atbalsta sistēma” (līgums Nr. 2010/0208/2DP/2.1.1.0/10/API A/VIAA/146) atbalstu.

Formulas

